

ÓVJÁK A LEVEGŐ TISZTASÁGÁT

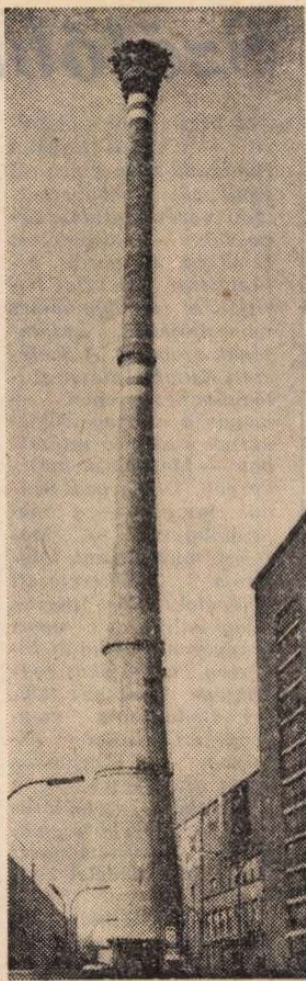
Nagyra nőtt sok Góliát

A levegő tisztaságának fokozottabb védelméről szóló rendelkezések a múlt esztendőben alaposan „megnyújtották” az üzemek, a gyárak, a hőerőművek kéményeit. A korábban épített 20—40—60 méteres füstölők ma már eltörpülnek az újabban született társaik mellett, amelyeket méreteiknél fogva — találon — *Góliátoknak* hívnak. Ezek az új építmények 120—160—200 méter magasságban röpitik ki füstcsöveikből szennyezett „rakományukat”, a gázokat, a kormot, a pernyét és a port.

A levegőt évente 14 ezer tonna kéndioxid és 6400 tonna pernye szennyezte. Ezek kiiktatásával és egy 160 méteres vasbeton kémény építésével a levegő szennyezettsége a negyedére csökkent.

Például az óbudai

A városokban, az új lakótelepeken, a környezetvédelmi előírások messze-menő érvényesítésével tovább követelemény, hogy a kémények külső megjelenésükben is kifogástalanok legyenek. Erre jó példa a III. kerületi *Kunigunda* utcában épülő Góliát, amely 200 méteres termetével *Budapest legmagasabb építménye*. A csúszószaluzatos technológiával készített óriás, karcús alakjával Óbuda új látványosságának is beillik. Súlya körülbelül ötezer tonna, belső átmérője alapjainál 25 méter, fölül 11 méter. A hatalmas kémény annak a fűtőerőműnek a tartozéka, amely a

Vasbeton kémény a Tata-bányai Hőerőműben

békásmgyeri lakásokat látja el távfűtéssel és meleg vízzel.

Gordon Judit

NYITVA AZ AJTÓ: LEHET UGRANI

Néhány zsinóron ég és föld között

ban. Ha valaki itt van nálunk csak egy évig, az megérti: ettől a sporttól már sohasem tud elszakadni.

Ehhez az átlagosnál jóval gyorsabb reflexeket kell kifejleszteni. Követelmény az alaposág, a precizitás is. Ezt elérendő: az ernyőjét mindenki maga hajtogatja össze.

MINDENKI MAGA

— Kiket, mire tanítanak?

— Már a szabályokból kiderül: köztünk természetesen túl kicsik, sem túl nagyok nincsenek. Az első súlyhatár ötven, a felső nyolcvan kiló. Az ejtőernyőzés egyenletesen fejleszti a fizikumot. Az ugrás nemcsak abból áll, hogy felcsatoljuk az ernyőt és jöhet a repülő. Míg valaki kiléphet a gép ajtaján, sokat kell tornászni a különböző „földi” szereken. Ami a gondolkodást és a reflexeket illeti, minden ejtőernyős jól tudja: ez a sport csak akkor veszélyes, ha nem összpontosítja rendszeresen a gondolatait. Nagy sebességgel a föld felé zuhanva kell cselekednünk.

RAJT: SZOMBATON

A VIII. kerületi MHSZ ejtőernyősei minden szerdán és pénteken tartanak klubnapot. Az egyik helyiségben a kezdők a hatvan-hetven négyzetméter alapterületű ernyőt hajtogatják. Az idősebbek pingpongoznak, sakkoznak, de ilyenkor már mind többen az idény kezdetéről, az ugrások előkészítéséről beszélgetnek.

— Most szombaton, május 14-én kezdjük az ugrásokat — mondja befejezősül Kassai Kálmán. — Erthető tehát a nagy izgalom.

Séra Sándor

Szigorú követelmények

Alaposág, ügyesség

Ejtőernyősök — hétköznap

Fiatallal áll a helyiség közepén. Félszeg tartása elárulja: kezdő.

— Mintha magamat lát-nám huszonnégy évvel ezelőtt — mondja Kassai Kálmán, az MHSZ VIII. kerületi ejtőernyős klubjának vezető edzője, az egykori kétgyémántos, aranykoszorús, válogatott ejtőernyős. — Most már bevallhatom, hogy még nem voltam egészen tizenhat éves, amikor egy kis csalással jelentkeztem erre a szép sportra. Az alsó korhatár ugyanis tizenhat év.

AZ EDZŐ

Kassai Kálmán ma az egyik legkiválóbb edző. Nemcsak elméletileg foglalkozik a fiatalokkal, a bevetéseken, növekedéiket megelőzve, ő ugrik elsőnek.

— Az ejtőernyősöknél ez a szokás?

— Nem mindenütt. De én azt tapasztaltam oktatói pályafutásom során, hogy a gyerekek nagyobb kedvvel dolgoznak, magabiztosabbak, ha engem is ott látnak csüngen a zsinóron. Egy kis önzés is van ebben — bevallom. Nem tudnám ezt csak úgy abbahagyni. Ha valamire készülünk, még most is úgy izgulok, mint kezdő korom-

Új technológia

A kéményeket a Hőtehnika Vállalat építi — ez országban eddig több mint 1100-at készítettek. Magasságuk együttvéve megközelíti az 50 ezer métert. A korábban téglából falazott, majd előre gyártott betontestekből épített kéményeket „kipipálták” a szigorú környezetvédelmi előírások, amelyek egyúttal új technológiát is sürgették. Az új eljárást a csúszószaluzatos módszer kínálta, amellyel nemcsak a kémények „nyújthatók”, hanem az építési idő is csökkenthető. A csúszószaluzással készülő vasbeton kéményekbe acélsöveket húznak, amelyek a füstgázok távoznak.

A környezet védelmében — a magasságon túl — az is fontos, hogy *hová építik a kéményeket*; a kiválasztott területen s a környéken merről, honnan fúj a szél. A helykijelölést minden esetben, de a nagy teljesítményű új hőerőművek telepítése előtt különösen gondos kutató, mérő és elemző munka előzi meg. A szakvéleményt a Központi Légkörfizikai Intézet adja. A levegő szennyezettségét regisztráló műszerek adatai egyértelműen igazolják: a szennyezettség csökkentésében a kéményeknek — főleg a Góliátoknak — rendkívüli fontossága van. Bizonyítja ezt a tatabányai erőmű környékén régebben és a közelmúltban végzett vizsgálatok eredménye. Amikor a bányászvárosban még a nyolc, egyenként ötvenméteres kémény füstölt,

SZABOLCSIAK UNGVÁRON

Szállodát építenek

Munkához láttak Ungváron a Szabolcs megyei: megkezdtek az ungvári szálloda építésének előkészítését. A 14 emeletes, 50 méter magas és 560 ágyas szálloda kivitelezésével — kormányközi megállapodás alapján — a határmenti területek építőipari vállalatát bízták meg. A Debreceni Tervező Vállalat készíti a tervdokumentációt, a Debreceni Házgyár szállítja a panelokat, a Szabolcs megyei Állami Építőipari Vállalat építi. A reprezentatív szállodát — a tervek szerint — 1979. június 30-án adják át.

A kivitelezési tervdokumentáció június 10-re készül el. Addig megteremtik a feltételeket a dolgozók elszállásolására, étkezésére, oda szállítják a gépeket, hogy nyomban munkához

láthassanak. Az alapokat még az idén el kell készíteni. A jövő év első felében szerelik össze a panelokat.

TÍZ KORSÓ, NÉGY FRÖCCS, HÁROM DECI PÁLINKA

...s megkezdődött az ámokfutás

VÉGÜL PORIG ÉGETT A LOPOTT AUTÓ

Lehocki Gábor még csak húszéves, de munkakönyvében legutóbbi munkahelye — a Budapesti Likóipari Vállalat — a tizedik bejegyzés.

Ami történt, sokkal nagyobb tragédiával is végződhetett volna: április 12-én Lehocki dolgozott a munkahelyén, de — saját bevallása szerint — már ott is ivott. Elaludt a mosdóban, kollégái ébresztették fel, s hazaküldték. A nagyszülei lakására indult. Utközben, úgy emlékszik, megihatott vagy tíz korsó sör, négy fröccsöt és három deci pálinkát. Beült a Balaton moziba. Fogalma sincs róla, hogy mit adott, nem is érdekelte — aludni akart. Az előadás végén a jegyszedő ébresztette fel.

A IX. kerületben, a Berzenczey utca 27. számú ház előtt szép piros kocsi állt, egy vadonatúj 125-ös Polski Fiat. A zsebében levő kulcsomóbból (letartóztatásakor vagy tucatnyi autókulcsot találtak a zsebében) kiemelt egyet, s kinyitotta az autót. Beült. Jogosítványa nem volt. Az indítás nem okozott különösebb gondot, mert a tulajdonos a kesztyűtartóra szerelt egy

kis kallantyút és azon lögött az indítókulcs.

Lehocki indított, nagy sebességgel a Tűzoltó utcáról kifordult a Ferenc körútra és 500 méteren át megkezdődött a féktelen ámokfutás. Felrontott a járdára és nekiment egy kő virágtartónak. Visszavágódott az útra. Nekirohant egy parkoló Skodának, felöklelt egy Trabantot, „megcélzott” egymás után két forgalmi jelzőtáblát — az egyik azt jelezte, hogy ott behajtani tilos —, majd olyan erővel vágódott egy villanyoszlopnak, hogy a Polski Fiat kigyulladt.

A járókelők, akik szerencsére csak messzebről — szemtanúi voltak a történeteknek, azt hitték, álmodnak. Ilyen ámokfutást még filmen sem láttak.

Lehockit — aki mindezt egy könnyebb fejsérüléssel megúszta — mentők vitték a kórházba. Azóta előzetes letartóztatásban várja a büntetését. A két parkoló kocsiiban 15 ezer, az ellopott, alig egyhónapos Polski Fiatban 117 ezer forint kárt állapítottak meg.

A Polski Fiat ugyanis porig égett... S. M.

MEGŐRZIK EREDETI ÁLLAPOTÁBAN

Védett lesz a Bolha-hegy

Öt újabb természetvédelmi területet jelöltek ki Pest megyében. A Vác közelében fekvő Kompkötő-sziget a Duna egyik ősi szigete. Már nyolcszáz évvel ezelőtti följegyzések is említik. A folyam mederváltozásainak idején keletkezett.

Területe 11,7 hektár; még nem építették be hétvégi házakkal, eredeti állapotában van.

Vízimadarak kedvelt fészkelőhelye. Védetté nyilvánításával a hazánkban egyre ritkább hullámtéri növényvilág formát is megőrzik.

Ugyancsak a Duna mentén, Szigetújfalu határában terül el a másik védetté nyilvánított terület. Az itt kijelölt 88,5 hektár hazánk egyik legszebb folyómenti ligeterdeje. Feketegalagonya-cserjével, ligeti szőlővel. Növényritkaságai miatt gyakran fölkeresik külföldi botanikusok is.

A biatorbágyi Bolha-hegy is védett: értékes löszpusztai növényzetért, sziklagyep-vegetációjáért. Növényritkasága: a sárga és borzas len, a pézsmahagyma, a hegyi ternye. A hegy egykori kőbányái és az azokat össze-

kötő sziklaútak kultúrtörténeti értékek.

Üröm határában két területet is védenek.

A Csókavárat: egy elhagyott, 50 méter mély, kör alakú bányát. Oldalfalain tanulmányozni lehet a különböző geológiai korszakok nyomait. A Kishegy — bár Üröm belterületén fekszik — megőrizte sztyeppé jellegét. A község főle magasodó dombon ritka sztyeppréti növényvilág él. (MTI)

Felújított kollégium

Júniusban adják át a zalaizsáki Csapiban a kibővített és felújított cigánykollégiumot. Ez az intézmény évek óta pótolhatatlan segítséget adott a hátrányos helyzetben élő gyermekek oktatásához, neveléséhez. Eredményeit a szakemberek országsszerte figyelemmel kísérték és kísérik.

A kollégium felújításához most több középiskola diákjai is segítséget adtak.

Tekintse meg

májusi képauciónkat

a Magyar Optikai Művek Szakassits Árpád Művelődési Központban: Budapest XII., Csörsz u. 18.

KIALLITÁS: május 14-én (szombaton) 12-től 18 óráig, május 15-től 22-ig 10-től 18 óráig.

ARVERES: a Színházteremben május 24—25-én, 17 órától.

A belépés díjtalan.

BIZOMÁNYI ÁRUHÁZ VÁLLALAT

ÉPÍTKEZÉSHEZ, FELÚJÍTÁSHOZ, villanszerelési anyagokra elektromos főző-fűtő és vízmelegítő készülékekre ELŐRENDELÉST VESZÜNK FEL!

Bp. VI., Rudas L. u. 27. Bp. XIII., Béke út 102.

ÖNRENDEL;

a KERAVILL SZÁLLÍT!